

Zbirka odločb sodne prakse

SODBA SODIŠČA (deseti senat)

z dne 26. oktobra 2016*

„Pritožba — Državne pomoči — Proizvodnja aluminija — Ugodnejša cena električne energije, dodeljena s pogodbo — Sklep, s katerim je ugotovljeno, da je pomoč združljiva z notranjim trgov — Odpoved pogodbe — Sodno zadržanje učinkov odpovedi — Sklep, s katerim je pomoč razglašena za nezakonito — Člen 108(3) PDEU — Pojma obstoječa pomoč in nova pomoč — Razlikovanje“

V zadevi C-590/14 P,

zaradi pritožbe na podlagi člena 56 Statuta Sodišča Evropske unije, vložene 18. decembra 2014,

Dimosia Epicheirisi Ilektrismou AE (DEI) s sedežem v Atenah (Grčija), ki jo zastopajo E. Bourtzalas, E. Salaka, C. Synodinos, C. Tagaras in A. Oikonomou, odvetniki,

pritožnica,

drugi stranki v postopku sta

Alouminion tis Ellados VEAE, nekdanja Alouminion AE, s sedežem v Maroussi (Grčija), ki jo zastopajo G. Dellis, N. Korogiannakis, E. Chrysafis, D. Diakopoulos in N. Keramidas, odvetniki,

tožeča stranka na prvi stopnji,

Evropska komisija, ki jo zastopata É. Gippini Fournier in A. Bouchagiar, agenta,

tožena stranka na prvi stopnji,

SODIŠČE (deseti senat),

v sestavi A. Borg Barthet v funkciji predsednika senata, E. Levits in F. Biltgen (poročevalec), sodnika,

generalni pravobranilec: M. Wathelet,

sodni tajnik: A. Calot Escobar,

na podlagi pisnega postopka,

na podlagi sklepa, sprejetega po opredelitvi generalnega pravobranilca, da bo v zadevi razsojeno brez sklepnih predlogov,

izreka naslednjo

* Jezik postopka: grščina.

Sodbo

- 1 Dimosia Epicheirisi Ilektrismou AE (DEI) s pritožbo predlaga razveljavitev sodbe Splošnega sodišča Evropske unije z dne 8. oktobra 2014, Alouminion/Komisija (T-542/11, EU:T:2014:859, v nadaljevanju: izpodbijana sodba), s katero je to Sklep Komisije 2012/339/EU z dne 13. julija 2011 o državni pomoči št. SA.26117 – C 2/10 (ex NN 62/09), ki jo je Grčija dodelila družbi Aluminium of Greece SA (UL 2012, L 166, str. 83, v nadaljevanju: izpodbijani sklep), razglasilo za ničen.

Dejansko stanje

- 2 Družba Alouminion tis Ellados AE (v nadaljevanju: AtE), ki jo je glede proizvodnje aluminija v Grčiji julija 2007 nasledila Alouminion AE, maja 2015 pa družba Alouminion tis Ellados VEAE (v nadaljevanju: Alouminion), je leta 1960 z javnim podjetjem za distribucijo električne energije DEI sklenila pogodbo (v nadaljevanju: pogodba iz leta 1960), na podlagi katere ji je bila odobrena ugodnejša cena električne energije.
- 3 Člen 2(3) pogodbe iz leta 1960 je določal, da se veljavnost pogodbe molče podaljša za vsakih nadaljnjih pet let, razen če katera od strank odpove pogodbo tako, da drugo stranko o tem obvesti dve leti prej s priporočeno pošto s povratnico.
- 4 Na podlagi sporazuma med družbo AtE in grško državo, ki je bil formaliziran z zakonsko uredbo iz leta 1969, bi morala pogodba iz leta 1960 prenehati veljati 31. marca 2006, razen če bi bila njena veljavnost v skladu z njenimi določili podaljšana.
- 5 Evropska komisija je z odločbo z dne 23. januarja 1992 ugotovila, da je ugodnejša cena, priznana družbi AtE, državna pomoč, ki je združljiva z notranjim trgov.
- 6 Februarja 2004 je podjetje DEI obvestilo družbo AtE, da namerava odpovedati pogodbo iz leta 1960, v skladu s pogodbenimi določili pa je zanjo prenehalo uporabljati ugodnejšo ceno od 1. aprila 2006.
- 7 Družba AtE je odpoved pogodbe izpodbijala pred pristojnimi nacionalnimi sodišči.
- 8 Monomeles Protodikeio Athinon (temeljno sodišče v Atenah, Grčija, ki je odločalo po sodniku posamezniku), ki je odločalo v postopku za izdajo začasne odredbe, je s sklepom z dne 5. januarja 2007 (v nadaljevanju: prva začasna odredba) začasno in *ex nunc* zadržalo učinke te odpovedi. To sodišče je presodilo, da ta odpoved ni bila v skladu z določili pogodbe iz leta 1960 in z nacionalnim pravnim okvirjem, ki se uporabi.
- 9 Podjetje DEI je prvo začasno odredbo izpodbijalo pred Polymeles Protodikeio Athinon (temeljno sodišče v Atenah, Grčija), ki je ravno tako v postopku za izdajo začasne odredbe s sklepom z dne 6. marca 2008 *ex nunc* potrdilo njeno odpoved pogodbe iz leta 1960 in prenehanje uporabe ugodnejše cene.
- 10 Zato je bila od 5. januarja 2007 do 6. marca 2008 (v nadaljevanju: zadevno obdobje) družbi AtE in nato družbi Alouminion še naprej priznana ugodnejša cena.
- 11 Julija 2008 so bile pri Komisiji vložene pritožbe. Komisija je z dopisom z dne 27. januarja 2010 Helensko republiko obvestila o svojem sklepu, da začne postopek iz člena 108(2) PDEU in zainteresirane stranke pozvala, naj v enem mesecu od objave tega sklepa predložijo pripombe.
- 12 Ta sklep je bil 16. aprila 2010 objavljen *Uradnem listu Evropske unije* (UL 2010, C 96, str. 7).

- 13 Komisija je v njem med drugim izrazila dvome o tem, ali je bila ugodnejša cena, ki jo je podjetje DEI zaračunavalo družbi AtE in nato družbi Alouminion, v zadevnem obdobju enaka ceni, ki so jo plačevali drugi večji industrijski odjemalci visokonapetostne električne energije, ker bi se ugodnejša cena morala prenehati uporabljati 31. marca 2006, vendar je bila njena uporaba podaljšana s prvo začasno odredbo.
- 14 Helenska republika, družba Alouminion in podjetje DEI so Komisiji ločeno poslali pripombe.
- 15 Komisija je v spornem sklepu odločila, da je Helenska republika družbama AtE in Alouminion nezakonito dodelila državno pomoč v višini 17,4 milijona EUR z zaračunavanjem ugodnejše cene v zadevnem obdobju. Ker je bila ta pomoč dodeljena v nasprotju s členom 108(3) PDEU in torej ni bila združljiva z notranjim trgov, je Komisija Helenski republiki naložila, naj to pomoč izterja od družbe Alouminion.

Postopek pred Splošnim sodiščem in izpodbijana sodba

- 16 Družba Alouminion je 6. oktobra 2011 v sodnem tajništvu Splošnega sodišča vložila tožbo za razglasitev ničnosti spornega sklepa in predlagala naložitev plačila stroškov postopka Komisiji.
- 17 Družba Alouminion je v utemeljitev tožbe navajala deset razlogov, s katerimi je nasprotovala, primarno, opredelitvi zadevnega ukrepa kot nove pomoči, podredno, opredelitvi ugodnejše cene kot državne pomoči, in bolj podredno, obveznosti izterjave nove pomoči, ki izhaja iz zadevnega ukrepa.
- 18 Splošno sodišče je ugodilo prvemu tožbenemu razlogu in sporni sklep razglasilo za ničn, ne da bi odločilo o drugih razlogih iz te tožbe.

Pritožba

Dopustnost

Trditve strank

- 19 Družba Alouminion meni, da ta pritožba ni dopustna.
- 20 Podjetje DEI opozarja, da je Splošno sodišče na prvi stopnji ugodilo njenemu predlogu za intervencijo v podporo predlogom Komisije. V skladu s členom 56, drugi odstavek, Statuta Sodišča Evropske unije pa lahko intervenienti v postopku na prvi stopnji vložijo pritožbo, če jih odločitev Splošnega sodišča neposredno prizadeva.
- 21 Podjetje DEI navaja, da je zaradi izpolnitve spornega sklepa izterjala zadevno državno pomoč z obrestmi, in sicer gre za 21.276.766,43 EUR. Ker je bil sporni sklep z izpodbijano sodbo razglašen za ničn, naj ta izterjava ne bi imela več pravne podlage.
- 22 Podjetje DEI navaja, da bo torej verjetno moralo vrniti izterjani znesek, in da ga je zato treba v skladu s sodno prakso Sodišča šteti za neposredno prizadeto zaradi izpodbijane sodbe.

Presoja Sodišča

- 23 Opozoriti je treba, da lahko intervenient, razen držav članic in institucij Unije, v skladu s členom 56 Statuta Sodišča Evropske unije, vložijo pritožbo zoper odločitev Splošnega sodišča, le kadar ga ta neposredno prizadeva.

- 24 V zvezi s tem iz sodne prakse Sodišča izhaja, da je treba za pritožnico, ki bi lahko v okviru izvrševanja sodbe Splošnega sodišča morala vrniti neki znesek, šteti, da jo ta sodba neposredno prizadeva (glej v tem smislu zlasti sodbe 24 septembra 2002, Falck et Acciaierie di Bolzano/Komisija, C-74/00 P in C-75/00 P, EU:C:2002:524, točke od 46 do 58, in z dne 2. oktobra 2003, International Power in drugi/NALOO, C-172/01 P, C-175/01 P, C-176/01 P in C-180/01 P, EU:C:2003:534, točki 52 in 53).
- 25 V konkretnem primeru bi bilo podjetje DEI v okviru izvrševanja izpodbijane sodbe dolžno vrniti znesek, ki ga je izterjalo zaradi izvršitve spornega sklepa, in sicer 21.276.766,43 EUR, ki ustreza razliki med ugodnejšo ceno za dobavo električne energije, ki je bila neupravičeno zaračunana družbi Alouminion, in običajno ceno.
- 26 Iz tega sledi, da izpodbijana sodba lahko neposredno prizadene ekonomski položaj podjetja DEI v smislu člena 56 Statuta Sodišča Evropske unije. Pritožba je zato dopustna.

Utemeljenost

- 27 Podjetje DEI v utemeljitev pritožbe navaja pet razlogov.
- 28 S prvim pritožbenim razlogom, ki ima tri dele in kateremu se pridružuje Komisija, Splošnemu sodišču očita, da je kršilo člen 108(3) PDEU in člen 1(b) in (c) Uredbe Sveta (ES) 659/1999 z dne 22. marca 1999 o določitvi podrobnih pravil za uporabo člena [108 PDEU] (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 8, zvezek 1, str. 339).

Prvi del prvega pritožbenega razloga

– Trditve strank

- 29 S prvim delom prvega pritožbenega razloga podjetje DEI ob podpori Komisije Splošnemu sodišču očita, da je presodilo, da podaljšanje obstoječe pomoči ne pomeni *ipso facto* nove pomoči.
- 30 Podjetje DEI in Komisija navajata, da je Splošno sodišče, potem ko je v točki 53 izpodbijane sodbe opozorilo na ustaljeno sodno prakso Sodišča, da podaljšanje obstoječe pomoči ustvarja novo pomoč, ki je ločena od podaljšane pomoči, in da je spremembo trajanja obstoječe pomoči treba šteti za novo pomoč (sodbi z dne 4. decembra 2013, Komisija/Svet, C-121/10, EU:C:2013:784, točka 59 in navedena sodna praksa, in z dne 4. decembra 2013, Komisija/Svet, C-111/10, EU:C:2013:785, točka 58), v točki 54 izpodbijane sodbe poizkušalo niansirati to sodno prakso s tem, da je sodbi z dne 9. avgusta 1994, Namur-Les assurances du crédit (C-44/93, EU:C:1994:311), in z dne 20. maja 2010, Todaro Nunziatina & C. (C-138/09, EU:C:2010:291), razlagalo tako, da je treba za pomoč šteti, da gre za novo pomoč, le če se shema pomoči znatno spremeni.
- 31 Vendar naj iz sodb z dne 9. avgusta 1994, Namur-Les assurances du crédit (C-44/93, EU:C:1994:311), in z dne 20. maja 2010, Todaro Nunziatina & C. (C-138/09, EU:C:2010:291), ne bi izhajalo, da podaljšanje veljavnosti obstoječe pomoči samo po sebi ne pomeni dodelitve nove pomoči, poleg tega pa naj sodbe z dne 9. avgusta 1994, Namur-Les assurances du crédit (C-44/93, EU:C:1994:311), nikakor ne bi bilo mogoče prenesti na ta konkretni primer.
- 32 Podjetje DEI in Komisija navajata, da okoliščina, da podaljšanje veljavnosti obstoječe pomoči ustvari novo pomoč, pomeni očitni korelat členov 107 in 108 PDEU.

- 33 Po mnenju podjetja DEI in Komisije ureditev nadzora državnih pomoči, ki je vzpostavljena s tema določbama, predvideva drugačen postopek glede na to, ali je zadevna pomoč obstoječa ali nova. Če pa bi bilo sprejeto, da podaljšanje obstoječe pomoči ne pomeni *ipso facto* nove pomoči, bi država članica lahko obšla to razliko v postopku, tako da bi v nedogled podaljševala tako pomoč ali pa bi jo podaljševala kratkoročno.
- 34 Podjetje DEI in Komisija menita, da je treba torej pojem „obstoječa pomoč“ razlagati restriktivno, zato da se ne vpliva na obveznost priglasitve in zadržanja izvajanja, ki sta določeni v členu 108(3)PDEU, kar je poleg tega Sodišče že ugotovilo v sodbah z dne 5. oktobra 1994, Italija/Komisija (C-47/91, EU:C:1994:358, točke od 24 do 26), in z dne 21. marca 2002, Španija/Komisija (C-36/00, EU:C:2002:196, točka 24).
- 35 Po drugi strani pa je treba pojem „nova pomoč“ razlagati široko, saj ta v skladu s členom 1(c) Uredbe št. 659/1999 zajema „vsako pomoč, to je sheme pomoči ali individualno pomoč, ki ni veljavna [obstoječa] pomoč, vključno s spremembami veljavne [obstoječe] pomoči“.
- 36 Podjetje DEI in Komisija poleg tega poudarjata, da člen 4(1) Uredbe Komisije (ES) št. 794/2004 z dne 21. aprila 2004 o izvajanju Uredbe Sveta (ES) št. 659/1999 (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 8, zvezek 4, str. 3) določa, da „za namene člena 1(c) Uredbe (ES) št. 659/1999 sprememba obstoječe pomoči pomeni katero koli spremembo, razen preoblikovanja povsem formalne ali upravne narave, ki ne more vplivati na ocenjevanje združljivosti ukrepa pomoči s skupnim trgom“.
- 37 Glede na to in glede na dejstvo, da se Komisijina presoja združljivosti pomoči z notranjim trgom opira na presojo ekonomskih podatkov in okoliščin, kot so podane na zadevnem trgu na dan sprejetja njene odločbe, in na trajanje, za katero je dodelitev pomoči predvidena, podjetje DEI in Komisija navajata, da podaljšanja veljavnosti pomoči ni mogoče šteti za spremembo „povsem formalne ali upravne narave“ v smislu člena 4(1) Uredbe št. 794/2004, temveč gre za spremembo obstoječe pomoči.
- 38 Po mnenju podjetja DEI sodna praksa Sodišča, navedena v točki 53 izpodbijane sodbe, potrjuje to logiko.
- 39 Družba Alouminion meni, da je treba prvi del prvega pritožbenega razloga zavrniti.
- 40 Navaja, da je Splošno sodišče v točki 54 izpodbijane sodbe pojasnilo metodo razlage, ki jo je treba uporabiti za ugotovitev, ali je dejansko prišlo do spremembe obstoječe sheme pomoči, in da torej ni poizkušalo niansirati ustaljene sodne prakse, navedene v točki 53 iste sodbe.
- 41 Družba Alouminion navaja, da je sodba z dne 9. avgusta 1994, Namur-Les assurances du crédit (C-44/93, EU:C:1994:311), za to zadevo upoštevna, saj je Sodišče v tej sodbi ugotovilo, da zadevni ukrep ni spremenil zakonodaje, s katero se bile uvedene sporne ugodnosti, tako glede njihove narave kot glede dejavnosti javnih teles, za katere so se uporabljale, in ugotovilo, da tega ukrepa ni mogoče šteti za uvedbo pomoči ali spremembo obstoječe pomoči. Enaka ugotovitev pa naj bi bila potrebna v tej zadevi, saj prva začasna odredba po mnenju družbe Alouminion ni ne spremenila ne nadomestila pravne in pogodbene podlage obstoječe pomoči.
- 42 Družba Alouminion trdi, da je Splošno sodišče ravno tako upravičeno citiralo sodbo z dne 20. maja 2010, Todaro Nunziatina & C. (C-138/09, EU:C:2010:291), saj je Sodišče v točkah 46 in 47 tiste sodbe presodilo, da položaji, v katerih se zaradi spremembe zakonodajnega pravnega okvira poveča proračun, namenjen za shemo pomoči, in podaljša trajanja te pomoči, sicer pomenijo nezakonite pomoči, vendar pa je po drugi strani presodilo, da to ne velja za položaje, v katerih se spremeni zakonodajni okvir brez vpliva na znesek pomoči.

43 Iz tega družba Alouminion sklepa, da glede na navedeni sodbi Splošno sodišče ni storilo napake s tem, da je v točki 55 izpodbijane sodbe presodilo, da prve začasne odredbe ni mogoče šteti za uvedbo pomoči ali spremembo obstoječe pomoči.

44 Glede trditve, da podaljšanje obstoječe pomoči *ipso facto* pomeni novo pomoč, družba Alouminion navaja, da sodna praksa, ki jo v zvezi s tem navajata podjetje DEI in Komisija, ni upoštevna za konkretni primer, saj zadeva zgolj restriktivno presojo pojma „obstoječa pomoč“, ne pa presoje pojma „podaljšanje“.

– Presoja Sodišča

45 Najprej je treba poudariti, da se v okviru sistema nadzora državnih pomoči, vzpostavljenega s členoma 107 in 108 PDEU, postopek razlikuje glede na to, ali so pomoči obstoječe ali nove. Medtem ko se lahko obstoječe pomoči v skladu s členom 108(1) PDEU zakonito izvajajo, dokler Komisija ne ugotovi njihove nezdržljivosti, pa člen 108(3) PDEU določa, da se morajo načrti za uvedbo novih pomoči ali spremembo obstoječih pomoči pravočasno priglasiti Komisiji in jih ni mogoče izvajati, dokler postopek ni končan z dokončno odločbo (glej v tem smislu sodbi z dne 18. julija 2013, P, C-6/12, EU:C:2013:525, točka 36 in navedena sodna praksa, in z dne 19. marca 2015, OTP Bank, C-672/13, EU:C:2015:185, točka 35).

46 Opozoriti je treba tudi, da se za novo pomoč v smislu člena 1(c) Uredbe št. 659/1999 šteje „vsaka pomoč, to je sheme pomoči ali individualna pomoč, ki ni veljavna [obstoječa] pomoč, vključno s spremembami veljavne [obstoječe] pomoči“.

47 Poleg tega člen 4(1) Uredbe št. 794/2004 določa, da „za namene člena 1(c) [Uredbe št. 659/1999] sprememba obstoječe pomoči pomeni katero koli spremembo, razen preoblikovanja povsem formalne ali upravne narave, ki ne more vplivati na ocenjevanje združljivosti ukrepa pomoči s skupnim trgom“.

48 Dalje, iz ustaljene sodne prakse izhaja, da pojem „državna pomoč“ ustreza objektivnemu položaju, ki se presoja na dan, ko Komisija sprejme odločbo (glej v tem smislu sodbe z dne 10. julija 1986, Belgija/Komisija, 234/84, EU:C:1986:302, točka 16; z dne 11. septembra 2003, Belgija/Komisija, C-197/99 P, EU:C:2003:444, točka 86, in z dne 1. julija 2008, Chronopost in La Poste/UFEX in drugi, C-341/06 P in C-342/06 P, EU:C:2008:375, točka 144).

49 Iz tega sledi, da se ocena Komisije o združljivosti pomoči z notranjim trgom opira na presojo ekonomskih podatkov in okoliščin, ki so podane na zadevnem trgu na dan, ko Komisija sprejme odločbo, pri čemer se med drugim upošteva predvideno trajanje dodelitve pomoči. Zato je trajanje veljavnosti obstoječe pomoči element, ki vpliva na Komisijino oceno združljivosti te pomoči z notranjim trgom.

50 Glede na to in kot je Sodišče presodilo v sodbah z dne 4. decembra 2013, Komisija/Svet (C-121/10, EU:C:2013:784, točka 59), in z dne 4. decembra 2013, Komisija/Svet (C-111/10, EU:C:2013:785, točka 58), je treba podaljšanje veljavnosti obstoječe pomoči šteti za spremembo obstoječe pomoči in torej na podlagi člena 1(c) Uredbe št. 659/1999 pomeni novo pomoč.

51 Glede na vse te preudarke je treba preizkusiti utemeljenost prvega dela prvega pritožbenega razloga.

52 V okviru tega prvega dela podjetje DEI ob podpori Komisije Splošnemu sodišču v bistvu očita, da je presodilo, da podaljšanje obstoječe pomoči *ipso facto* ne pomeni nove pomoči.

53 Podjetje DEI in Komisija navajata, da je Splošno sodišče v točki 54 izpodbijane sodbe napačno razlagalo sodbi z dne 9. avgusta 1994, Namur-Les assurances du crédit (C-44/93, EU:C:1994:311), in z dne 20. maja 2010, Todaro Nunziatina & C. (C-138/09, EU:C:2010:291), zato da bi niansiralo sodno

prakso, navedeno v točki 53 iste sodbe, in sicer iz sodb z dne 4. decembra 2013, Komisija/Svet (C-121/10, EU:C:2013:784, točka 59), in z dne 4. decembra 2013, Komisija/Svet (C-111/10, EU:C:2013:785, točka 58).

- 54 V zvezi s tem je treba poudariti, da se je Splošno sodišče v točki 54 izpodbijane sodbe za ugotovitev, da „je treba za uporabo odstavkov 1 in 3 člena 108 PDEU obstoj nove pomoči ali spremembo obstoječe pomoči presojati glede na določbe, ki to pomoč določajo, njihove pogoje in njihove omejitve“, oprlo na sodbo z dne 9. avgusta 1994, *Namur-Les assurances du crédit* (C-44/93, EU:C:1994:311).
- 55 Po drugi strani se je Splošno sodišče v isti točki sklicevalo na točki 46 in 47 sodbe z dne 20. maja 2010, *Todaro Nunziatina & C.* (C-138/09, EU:C:2010:291), zato da je dodalo: „[s]amo če sprememba vpliva na vsebino začetne sheme, postane ta shema nova shema pomoči“.
- 56 Vendar pa se ta razlaga opira na napačno branje slednje sodbe. Iz navedenih točk 46 in 47 namreč izhaja le, da je Sodišče presodilo, da je zadevna država članica s tem, da je določila povečanje proračuna za zadevno shemo pomoči in podaljšala njeno trajanje uporabe za dve leti, ustvarila novo pomoč, ki je drugačna kot pomoč, ki jo je Komisija odobrila.
- 57 Iz tega sledi, kot navaja podjetje DEI, da se sodna praksa iz sodb z dne 4. decembra 2013, Komisija/Svet (C-121/10, EU:C:2013:784, točka 59), in z dne 4. decembra 2013, Komisija/Svet (C-111/10, EU:C:2013:785, točka 58), da podaljšanje obstoječe sheme pomoči ustvari novo pomoč, umešča v okvir iste logike kot sodbi z dne 9. avgusta 1994, *Namur-Les assurances du crédit* (C-44/93, EU:C:1994:311), in z dne 20. maja 2010, *Todaro Nunziatina & C.* (C-138/09, EU:C:2010:291). Poleg tega je treba poudariti, da se je Sodišče v teh sodbah z dne 4. decembra 2013 izrecno sklicevalo na točki 46 in 47 te slednje sodbe.
- 58 Poleg tega je treba ugotoviti, da v konkretnem primeru iz dejanskega stanja, kot ga je ugotovilo Splošno sodišče in kot je opisano v točkah od 2 do 10 te sodbe, izhaja, da bi morala pogodba iz leta 1960 prenehati veljati 31. marca 2006, razen če bi bila njena veljavnost podaljšana v skladu z njenimi določili. Podjetje DEI pa je februarja 2004 družbo AtE obvestilo o nameri odpovedi te pogodbe in ji je od 1. aprila 2006 prenehalo zaračunavati ugodnejšo ceno. Vendar pa so bili učinki te odpovedi začasno zadržani s prvo začasno odredbo, tako da sta v zadevnem obdobju družbi AtE in potem Alouminion še naprej izkoriščali ugodnejšo ceno.
- 59 Zato je bila posledica prve začasne odredbe – v nasprotju s tem, kar je Splošno sodišče presodilo v točkah od 55 do 57 izpodbijane sodbe, ki je tako ponovno vzpostavila zaračunavanje ugodnejše cene v zadevnem obdobju – sprememba časovnih okvirov uporabe te cene, kot so bili dogovorjeni v pogodbi iz leta 1960, in torej časovnih okvirov sheme pomoči, kot jo je Komisija odobrila v svoji odločbi z dne 23. januarja 1992, zato je treba šteti, da prva začasna odredba pomeni spremembo obstoječe pomoči.
- 60 Glede na vse prej navedeno, je treba ugotoviti, da je Splošno sodišče v točkah od 54 do 56 izpodbijane sodbe napačno razlagalo in uporabilo sodno prakso Sodišča iz sodb z dne 9. avgusta 1994, *Namur-Les assurances du crédit* (C-44/93, EU:C:1994:311), in z dne 20. maja 2010, *Todaro Nunziatina & C.* (C-138/09, EU:C:2010:291), ki je bila potrjena s sodbama z dne 4. decembra 2013, Komisija/Svet (C-121/10, EU:C:2013:784, točka 59), in z dne 4. decembra 2013, Komisija/Svet (C-111/10, EU:C:2013:785, točka 58), ter napačno uporabilo pravo, ko je v točki 57 izpodbijane sodbe presodilo, da se za prvo začasno odredbo ne more šteti, da je uvedba ali sprememba pomoči v smislu člena 108(3) PDEU.
- 61 Zato je treba prvemu delu prvega pritožbenega razloga ugoditi.

Drugi del prvega pritožbenega razloga

– Trditve strank

- 62 Z drugim delom prvega pritožbenega razloga podjetje DEI ob podpori Komisije navaja, da so izvajanja Splošnega sodišča v točkah od 61 do 68 izpodbijane sodbe napačna.
- 63 Prvič, podjetje DEI in Komisija navajata, da je Splošno sodišče s tem, da se je v točkah 53 in od 61 do 63 izpodbijane sodbe sklicevalo na sodbi z dne 6. marca 2002, *Diputación Foral de Álava in drugi/Komisija* (T-127/99, T-129/99 in T-148/99, EU:T:2002:59), in z dne 1. julija 2010, *Italija/Komisija* (T-53/08, EU:T:2010:267), zato da je ugotovilo, da ima le podaljšanje trajanja obstoječe pomoči z zakonodajnim ukrepom lahko za posledico nastanek nove pomoči, napačno razlagalo ti sodbi.
- 64 Glede tega podjetje DEI in Komisija opozarjata, da plega tega, da je lahko posledica opustitve, ki se pripiše državi članici, v skladu z ustaljeno sodno prakso Sodišča nastanek državne pomoči (sodbi z dne 19. marca 2013, *Bouygues et Bouygues Télécom/Komisija in drugi in Komisija/Francija in drugi*, C-399/10 P in C-401/10 P, EU:C:2013:175, točke od 100 do 103), to *a fortiori* velja za akt, ki ga izda državno telo, tudi če ne gre za zakonodajni ukrep.
- 65 Drugič, podjetje DEI in Komisija navajata, da je Splošno sodišče v točki 63 izpodbijane sodbe sodbah z dne 6. marca 2002, *Diputación Foral de Álava in drugi/Komisija* (T-127/99, T-129/99 in T-148/99, EU:T:2002:59), in z dne 1. julija 2010, *Italija/Komisija* (T-53/08, EU:T:2010:267), neutemeljeno razlikovalo od te zadeve, ker v zadevah, v katerih sta bili izrečeni ti sodbi, podaljšanje trajanja veljavnosti zadevne pomoči ni bilo samodejno. Trdita, da namreč ni sporno, da podaljšanje uporabe ugodnejše cene ni samodejno izhajalo iz pogodbe iz leta 1960, temveč je bilo posledica prvečasne odredbe.
- 66 Tretjič, podjetje DEI in Komisija poudarjata, da v nasprotju s tem, kar je Splošno sodišče presodilo v točkah od 65 do 67 izpodbijane sodbe, iz sodbe z dne 20. septembra 2011, *Regione autonoma della Sardegna in drugi/Komisija* (T-394/08, T-408/08, T-453/08 in T-454/08, EU:T:2011:493), ne izhaja, da mora ukrep, kot je prvačasna odredba, zato da bi šlo za novo pomoč, spremeniti pravni okvir obstoječe pomoči in torej spremeniti bistvo te pomoči. Iz navedene sodbe naj bi namreč dejansko izhajalo, da ima tudi nebistvena sprememba obstoječe pomoči za posledico nastanek nove pomoči.
- 67 Poleg tega Komisija navaja, da je bila pravna podlaga pomoči v zadevnem obdobju prvačasna odredba in da je torej Splošno sodišče v točkah 64, 67 in 68 izpodbijane sodbe napačno presodilo, da predmet prvečasne odredbe ni bila sprememba pravnega okvirja pogodbe iz leta 1960, temveč se je z njim zgolj podalačasna razlaga njene vsebine.
- 68 S tem naj bi Splošno sodišče štelo, da je imela le ta pogodba pravna učinke. Vendar Komisija meni, dačasni odredbi ne pomenitačasne razlage niti nečasne rešitve spora, temveč imata avtonomne pravne učinke, ker priznavata obstoječe pravice in obveznosti in ustvarjata nove pravice pa tudi nove obveznosti. Nacionalno sodišče lahko zlasti sprejmečasne ukrepe, kadar je potrebno varstvo pravice ali ureditev stanja in je podana nujnost ali potreba za preprečitev uresničitve neposrednega tveganja. Tako lahko ti ukrepi ohranijo pravico, ki je povezana s tožbo v glavni stvari, ki pa ni nujno ista pravica kot tista, za katero se s tožbo v glavni stvari zahteva stalno sodno varstvo.
- 69 Družba Alouminion meni, da prvačasna odredba ni spremenila ne prvotnega nacionalnega pravnega okvirja ne pravnega okvirja ugodnejše cene, zaradi česar je treba drugi del prvega pritožbenega razloga zavrniti.

- 70 Najprej, družba Alouminion trdi, da se podjetje DEI napačno sklicuje na sodbo z dne 20. septembra 2011, Regione autonoma della Sardegna/Komisija (T-394/08, T-408/08, T-453/08 in T-454/08, ZOdl., EU:T:2011:493), zaradi utemeljitve trditve, da tudi nebistvena sprememba obstoječe pomoči pomeni nastanek nove pomoči. Iz italijanske različice te sodbe naj bi namreč izhajalo, da taka sprememba le „lahko“ povzroči nastanek nove pomoči.
- 71 Dalje, družba Alouminion navaja, da iz sodb z dne 6. marca 2002, Diputación Foral de Álava/Komisija (T-127/99, T-129/99 in T-148/99, EU:T:2002:59), in z dne 1. julija 2010, Italija/Komisija (T-53/08, EU:T:2010:267), izhaja, da je Splošno sodišče sicer presodilo, da sta bili pomoči iz navedenih zadev, v katerih sta bili izdani ti sodbi, novi pomoči, da pa je bil razlog za to obstoj zakonodajnega ukrepa.
- 72 Nazadnje, družba Alouminion ocenjuje, da za konkretni primer ni upoštevna sodna praksa, ki jo navaja podjetje DEI in v skladu katero ima lahko celo opustitev, ki se pripíše državi članici, za posledico nastanek pomoči.
- Presoja Sodišča
- 73 Na prvem mestu je treba glede točk od 61 do 64 izpodbijane sodbe poudariti, prvič, da je Splošno sodišče v točki 63 tiste sodbe navedlo, da se je v zadevah, v katerih sta bili izrečeni sodbi z dne 6. marca 2002, Diputación Foral de Álava in drugi/Komisija (T-127/99, T-129/99 in T-148/99, EU:T:2002:59), in z dne 1. julija 2010, Italija/Komisija (T-53/08, EU:T:2010:267), štelo, da so zadevna podaljšanja nove pomoči „le zato, ker so bili za navedena podaljšanja, ki nikakor niso bila samodejna, potrebni zakonodajni ukrepi za spremembo prvotno določene ugodnosti“.
- 74 Čeprav je iz povzetka dejanskega stanja v točkah od 1 do 9 sodbe z dne 6. marca 2002, Diputación Foral de Álava in drugi/Komisija (T-127/99, T-129/99 in T-148/99, EU:T:2002:59), in točkah od 1 do 11 sodbe z dne 1. julija 2010, Italija/Komisija (T-53/08, EU:T:2010:267), razvidno, da so bila zadevna podaljšanja posledica zakonodajnih ukrepov, pa je vendar treba ugotoviti, da ni nobenega elementa, ki bi kazal na to, da je Splošno sodišče v teh sodbah iz tega razloga štelo, da ta podaljšanja pomenijo nove pomoči.
- 75 Zlasti iz točk 174 in 175 sodbe z dne 6. marca 2002, Diputación Foral de Álava in drugi/Komisija (T-127/99, T-129/99 in T-148/99, EU:T:2002:59), namreč izhaja, da je bila zadevna pomoč dodeljena na podlagi pravnega instrumenta, in sicer zakonodajnega ukrepa, ki je bil sprejet, ko je bila Kraljevina Španija že država članica, in da čeprav je bila prednost, določena v tem pravnem instrumentu, le podaljšanje prejšnjega ukrepa, pa ga je bilo treba zaradi spremembe trajanja zadevne pomoči šteti za novo pomoč. Iz tega sledi, da so se zadevna podaljšanja štela za nove pomoči zaradi svojih učinkov in ne zato, ker so bila posledica zakonodajnega ukrepa.
- 76 Drugič, v točkah 63 in 64 izpodbijane sodbe je Splošno sodišče sodbi z dne 6. marca 2002, Diputación Foral de Álava in drugi/Komisija (T-127/99, T-129/99 in T-148/99, EU:T:2002:59), in z dne 1. julija 2010, Italija/Komisija (T-53/08, EU:T:2010:267), razlikovalo od te zadeve, ker v zadevah, v katerih sta bili izrečeni ti sodbi, podaljšanje veljavnosti zadevne pomoči ni bilo samodejno.
- 77 Poudariti pa je treba, da je iz dejanskega stanja, kot ga je ugotovilo Splošno sodišče in kot je opisano v točkah od 8 do 10 te sodbe, jasno razvidno, da v obravnavanem primeru podaljšanje uporabe ugodnejše cene ni samodejno izhajalo iz pogodbe iz leta 1960, temveč je bilo posledica prve začasne odredbe.
- 78 Zato izvajanja v točkah od 61 do 64 izpodbijane sodbe temeljijo na napačni razlagi in uporabi sodb z dne 6. marca 2002, Diputación Foral de Álava in drugi/Komisija (T-127/99, T-129/99 in T-148/99, EU:T:2002:59), in z dne 1. julija 2010, Italija/Komisija (T-53/08, EU:T:2010:267).

- 79 Na drugem mestu je treba glede točk od 65 do 68 izpodbijane sodbe poudariti, da je Splošno sodišče v točkah 65 in 66 navedlo, da je bilo v sodbi z dne 20. septembra 2011, Regione autonoma della Sardegna in drugi/Komisija (T-394/08, T-408/08, T-453/08 in T-454/08, EU:T:2011:493), sicer res presojeno, da je treba šteti, da so pomoči, ki so dodeljene na pravno bistveno drugačni podlagi od sheme, ki je bila dovoljena z odobritveno odločbo, nove pomoči, vendar pa je prvotno pomoč v zadevi, v kateri je bila izrečena ta sodba, odobrila Komisija, nova pomoč pa je bila dodeljena z novim predpisom, ki je bil v nasprotju z odobritveno odločbo Komisije.
- 80 Dalje, Splošno sodišče je v točki 67 izpodbijane sodbe poudarilo, da v tej zadevi predmet prve začasne odredbe ni bila sprememba pravnega okvira ugodnejše cene glede na tisti, ki ga je odobrila Komisije, nato pa je v točki 68 tiste sodbe iz tega sklepalo, da pravna podlaga zadevne pomoči ni prva začasna odredba, temveč pogodba iz leta 1960 in upoštevno nacionalno pravo, kot je bilo začasno razloženo s prvo začasno odredbo.
- 81 Glede na to je treba ugotoviti, da iz točke 59 te sodbe izhaja, da je bila posledica prve začasne odredbe, zato ker je podaljšala uporabo ugodnejše cene v zadevnem obdobju, sprememba časovnih okvirov pogodbe iz leta 1960 in torej časovnih okvirov ugodnejše cene, kot so opisani v točki 4 te sodbe, zato je bila pravna podlaga pomoči v zadevnem obdobju prva začasna odredba.
- 82 Zato je pravo v točkah 67 in 68 izpodbijane sodbe napačno uporabljeno.
- 83 Drugemu delu prvega pritožbenega razloga je torej treba ugoditi.

Tretji del prvega pritožbenega razloga

– Trditve strank

- 84 V okviru tretjega dela prvega pritožbenega razloga podjetje DEI navaja, da je Splošno sodišče napačno uporabilo pravo, ko je v točki 58 izpodbijane sodbe presodilo, da posledica začasne odredbe nacionalnega sodišča ne more biti dodelitev državne pomoči.
- 85 Podjetje DEI v zvezi s tem opozarja, da je iz ustaljene sodne prakse Sodišča razvidno, da so nacionalna sodišča pristojna za sprejetje začasnih ukrepov zaradi preprečitve izkrivljanja konkurence, ki je posledica dodelitve pomoči v nasprotju z obveznostjo zadržanja izvajanja iz člena 108(3) PDEU, in da so odločbe nacionalnih sodišč, ki sprejmejo take ukrepe, zato del preventivnega mehanizma nadzora državnih pomoči.
- 86 Podjetje DEI navaja, da iz tega sledi, da mora katero koli nacionalno sodišče, vključno s tistim, ki odloča v postopku za izdajo začasne odredbe, preizkusiti ali ima lahko ukrep, ki ga bo izreklo, posledice, zaradi katerih bi bil lahko nezdržljiv z notranjim trgov, ker povzroči dodelitev nezakonite konkurenčne prednosti v prihodnosti.
- 87 V konkretnem primeru naj bi to pomenilo, da začasna ocena nacionalnega sodnika v prvi začasni odredbi glede odpovedi pogodbe iz leta 1960 ne more dokončno odstraniti negotovosti glede pravne narave in posledic uporabe ugodnejše cene po preteku prvotnega obdobja njene veljavnosti in da mora biti ta odredba predmet predhodnega nadzora iz člena 108(3) PDEU.
- 88 Komisija enako kot podjetje DEI ocenjuje, da okoliščina, da je nova pomoč nastala z začasno odredbo nacionalnega sodišča, ni upoštevna za presojo združljivosti te pomoči z notranjim trgov.

- 89 Po mnenju Komisije bi nasprotna ugotovitev pomenila, da se pojem „pomoč“ razlaga subjektivno glede na telo, ki sprejme ukrep, ki pomeni to pomoč, in bi bila torej v nasprotju s sodno prakso Sodišča in zlasti s sodbo z dne 8. decembra 2011, France Télécom/Komisija (C-81/10 P, EU:C:2011:811, točka 17 in navedena sodna praksa), v kateri je bilo razsojeno, da je pojem „državna pomoč“ pravne narave in da ga je treba razlagati na podlagi objektivnih elementov in glede na učinke te pomoči.
- 90 Komisija dodaja, da argument podjetja DEI, da mora nacionalno sodišče v okviru postopka za izdajo začasne odredbe Komisiji podati priglasitev in ji vsak ukrep, s katerim se ustvarja nova pomoč ali spreminja obstoječa pomoč, dati v preventivni nadzor, potrjuje sodba z dne 18. julija 2007, Lucchini (C-119/05, EU:C:2007:434, točke od 59 do 63), iz katere je razvidno, da izključna pristojnost Komisije in primarnost prava Unije zavezujeta nacionalno sodišče, da ne uporabi nacionalne določbe, če njena uporaba preprečuje izterjavo državne pomoči.
- 91 Komisija tudi poudarja, da je v skladu s točko 58 njenega Obvestila o izvrševanju zakonodaje o državni pomoči na nacionalnih sodiščih (UL 2009, C 85, str. 1), kadar obstaja nevarnost, da bo nezakonita pomoč izplačana med postopkom pred nacionalnim sodiščem, obveznost tega sodišča, da prepreči vsakršne kršitve člena 108(3) PDEU, in da lahko od njega zahteva, da izda začasno odredbo, s katero se prepreči nezakonito izplačilo, dokler se ne reši materialnopravna zadeva. Na tej podlagi sklepa, da po logiki nacionalno sodišče samo ne sme biti razlog za take pomoči.
- 92 Družba Alouminion ocenjuje, da tretji del prvega pritožbenega razloga temelji na napačni razlagi izpodbijane sodbe in ga je zato treba zavrni.
- 93 Družba Alouminion navaja, da je Splošno sodišče v točki 58 izpodbijane sodbe pravzaprav presodilo, da posledica prve začasne odredbe ni nova ugodnost, ki se razlikuje od obstoječe pomoči. Splošno sodišče naj torej ne bi izključilo primera, v katerem je državna pomoč dodeljena z odločbo nacionalnega sodišča, s katero se dodeli nova ugodnost, ki se razlikuje od obstoječe pomoči, temveč naj bi le ugotovilo, da to v tem primeru ni bilo podano.
- 94 V vsakem primeru družba Alouminion trdi, da je točka 58 zgolj dodatna, saj *a contrario* potrjuje razlogovanje iz točk od 55 do 57 te sodbe in da je to, kako je Splošno sodišče presodilo vsebino prve začasne odredbe, presoja dejstev, ki ni predmet nadzora Sodišča v okviru pritožbe.

– Presoja Sodišča

- 95 Najprej je treba opozoriti, da je v skladu z ustaljeno sodno prakso izvajanje sistema nadzora državnih pomoči na eni strani naloženo Komisiji in na drugi nacionalnim sodiščem, ki imajo dopolnjujočo, a ločeno vlogo (sodbe z dne 9. avgusta 1994, Namur-Les assurances du crédit, C-44/93, EU:C:1994:311, točka 14; z dne 21. novembra 2013, Deutsche Lufthansa, C-284/12, EU:C:2013:755, točka 27 in navedena sodna praksa, in z dne 19. marca 2015, OTP Bank, C-672/13, EU:C:2015:185, točka 36).
- 96 Nacionalna sodišča namreč niso pristojna za presojanje združljivosti državne pomoči z notranjim trgov, saj je za to izključno pristojna Komisija (glej v tem smislu sodbe z dne 8. decembra 2011, Residex Capital IV, C-275/10, EU:C:2011:814, točka 27; z dne 18. julija 2013, P, C-6/12, EU:C:2013:525, točka 38 in navedena sodna praksa, ter z dne 19. marca 2015, OTP Bank, C-672/13, EU:C:2015:185, točka 37).
- 97 Vendar pa nacionalna sodišča zagotavljajo varstvo pravic posameznikov v primeru kršitve obveznosti predhodne priglasitve državnih pomoči Komisiji, ki je določena v členu 108(3) PDEU, do sprejetja dokončne odločbe Komisije (sodbe z dne 8. decembra 2011, Residex Capital IV, C-275/10, EU:C:2011:814, točka 27 in navedena sodna praksa; z dne 18. julija 2013, P, C-6/12, EU:C:2013:525, točka 39, in z dne 21. novembra 2013, Deutsche Lufthansa, C-284/12, EU:C:2013:755, točka 28).

- 98 Tako so pri nacionalnih sodiščih glede državnih pomoči lahko predloženi spori, v katerih so dolžna razlagati in uporabljati pojem „državna pomoč“, določen v členu 107(1) ES, zlasti zato, da bi ugotovila, ali bi ukrep, sprejet ob neupoštevanju postopka predhodnega nadzora, določenega v členu 108(3) ES, moral biti predmet takega postopka ali ne (sodbi z dne 18. julija 2007, Lucchini, C-119/05, EU:C:2007:434, točka 50 in navedena sodna praksa, in z dne 18. julija 2013, P, C-6/12, EU:C:2013:525, točka 38).
- 99 Če nacionalna sodišča ugotovijo, da bi zadevni ukrep dejansko moral biti priglašen Komisiji, morajo preveriti, ali je država članica izpolnila to obveznost in, če je ni, ugotoviti, da ta ukrep ni zakonit (sodba z dne 19. marca 2015, OTP Bank, C-672/13, EU:C:2015:185, točka 68).
- 100 Nacionalna sodišča morajo namreč ob kršitvi člena 108(3) PDEU ukrepati v skladu s svojim nacionalnim pravom, tako v zvezi z veljavnostjo aktov o izvedbi ukrepov pomoči kot v zvezi z izterjavo finančne podpore, ki je bila dodeljena v nasprotju s to določbo (sodba z dne 8. decembra 2011, Residex Capital IV, C-275/10, EU:C:2011:814, točka 29 in navedena sodna praksa).
- 101 Nacionalna sodišča so med drugim pristojna za sprejetje začasnih ukrepov zaradi preprečitve izkrivljanja konkurence, ki je posledica dodelitve pomoči in ki je v nasprotju z obveznostjo začasnega zadržanja izvajanja iz člena 108(3) PDEU (glej sodbe z dne 21. novembra 1991, Fédération nationale du commerce extérieur des produits alimentaires et Syndicat national des négociants et transformateurs de saumon, C-354/90, EU:C:1991:440, točka 11; z dne 11. julija 1996, SFEI in drugi, C-39/94, EU:C:1996:285, točke 39, 40 in 53, in z dne 21. novembra 2013, Deutsche Lufthansa, C-284/12, EU:C:2013:755, točka 34). Zato je lahko obveznost tega sodišča, kot je določeno v točki 58 Obvestila o izvrševanju zakonodaje o državni pomoči na nacionalnih sodiščih (UL 2009, C 85, str. 1), kadar obstaja nevarnost, da bo nezakonita pomoč izplačana med postopkom pred nacionalnim sodiščem, da izda začasno odredbo, s katero se prepreči nezakonito izplačilo, dokler se ne reši materialnopravna zadeva.
- 102 Glede na vse te preudarke je treba preizkusiti utemeljenost tretjega dela prvega pritožbenega razloga, s katerim podjetje DEI Splošnemu sodišču očita, da je v točki 58 izpodbijane sodbe presodilo, da posledica začasne odredbe nacionalnega sodišča ne more biti dodelitev državne pomoči.
- 103 V zvezi s tem je treba poudariti, da je Splošno sodišče v točki 58 izpodbijane sodbe presodilo, da če se sprejme, da prva začasna odredba ustvari ali spremeni pomoč v smislu člena 108(3) PDEU, „bi moralo nacionalno sodišče, ki kot v obravnavani zadevi odloča v postopku za izdajo začasne odredbe o sporu glede pogodbe, [pravno in dejansko] Komisijo obvestiti [...] ter ji v preventivni nadzor predložiti ne le nove pomoči ali spremembe pomoči v pravem pomenu besede, dodeljene podjetju, prejemniku obstoječe pomoči, ampak tudi vse ukrepe, ki vplivajo na razlago in izpolnjevanje navedene pogodbe, ki bi lahko vplivala na delovanje notranjega trga, konkurenco ali samo na dejansko trajanje – v določenem obdobju – pomoči, ki načeloma ostajajo obstoječe, čeprav Komisija ni sprejela nobene odločitve o odobritvi ali nezdržljivosti“.
- 104 Tako je Splošno sodišče v točki 58 izpodbijane sodbe razlikovalo med „novimi pomočmi ali spremembami pomoči v pravem pomenu besede“ in ukrepi, ki vplivajo na razlago in izpolnjevanje pogodbe, ki jo je Komisija odobrila kot državno pomoč, združljivo z notranjim trgov, oziroma ukrepi, kot je prva začasna odredba, in na tej podlagi sklevalo, da za nacionalno sodišče, ki odloča v postopku za izdajo začasne odredbe, ne veljajo obveznosti, ki na splošno v skladu s členoma 107 in 108 PDEU veljajo za nacionalna sodišča.
- 105 Vendar je treba opozoriti, da uporaba predpisov Unije o državnih pomočeh temelji na obveznosti lojalnega sodelovanja med nacionalnimi sodišči na eni strani ter Komisijo in sodišči Unije na drugi, v okviru katerega vsak deluje glede na vlogo, ki mu je zaupana s Pogodbo DEU. V okviru tega sodelovanja morajo nacionalna sodišča sprejeti vse ustrezne, splošne ali posebne ukrepe, da bi zagotovila izpolnjevanje obveznosti, ki izhajajo iz prava Unije, in se vzdržati vseh ukrepov, ki bi lahko

ogrozili doseganje ciljev Pogodbe, kot to izhaja iz člena 4(3) PEU. Tako se morajo nacionalna sodišča zlasti vzdržati izdaje odločb, ki bi bile v nasprotju z odločbo Komisije (sodba z dne 21. novembra 2013, Deutsche Lufthansa, C-284/12, EU:C:2013:755, točka 41).

- 106 Poleg tega je Sodišče v točkah 46 in 47 sodbe z dne 8. julija 2013, P (C-6/12, EU:C:2013:525), presodilo, da morajo nacionalna sodišča preveriti, ali so bile izvedbene določbe sheme pomoči spremenjene, pri čemer je treba morda šteti, če so te spremembe povzročile razširitev področja uporabe sheme, da gre za novo pomoč, zaradi česar se uporabi postopek priglasitve, določen v členu 108(3) PDEU.
- 107 Zato je treba ugotoviti, da je Splošno sodišče napačno uporabilo pravo, ko je v točki 58 izpodbijane sodbe presodilo, da nacionalno sodišče, ki mu je predložen spor glede pogodbe, ker odloča v postopku za izdajo začasne odredbe, v skladu s členom 108(3) PDEU ni dolžno Komisiji priglasiti „vseh ukrepov, ki vplivajo na razlago in izpolnjevanje navedene pogodbe, ki bi lahko vplivala na delovanje notranjega trga, konkurenco ali samo na dejansko trajanje – v določenem obdobju – pomoči, ki ostajajo obstoječe“.
- 108 To, da se nacionalnim sodiščem, ki odločajo v postopku za izdajo začasne odredbe, priznava možnost, da ne izpolnijo obveznosti, ki so jim naložene v okviru nadzora državnih pomoči po členih 107 in 108 PDEU, bi ta sodišča privedlo do tega, da bi kršila okvire lastne pristojnosti, katere namen je zagotovitev spoštovanja prava Unije glede državnih pomoči, ter do kršitve obveznosti lojalnega sodelovanja z institucijami Unije, na katero je opozorjeno v točki 105 te sodbe, in bi torej nedvomno posegal v polni učinek teh členov.
- 109 Zato je treba tretjemu delu prvega pritožbenega razloga ugoditi.
- 110 V teh okoliščinah je treba prvemu pritožbenemu razlogu v celoti ugoditi in izpodbijano sodbo, ne da bi bilo treba preučiti druge pritožbene razloge, razveljaviti.

Vrnitev zadeve v razsojanje Splošnemu sodišču

- 111 V skladu s členom 61, prvi odstavek, Statuta Sodišča, lahko to v primeru razveljavitve odločitve Splošnega sodišča, če stanje postopka to dovoljuje, samo dokončno odloči o zadevi ali pa zadevo vrne v razsojanje Splošnemu sodišču.
- 112 Ker je v obravnavanem primeru Splošno sodišče obravnavalo le enega od tožbenih razlogov strank, Sodišče meni, da stanje postopka ne dovoljuje, da bi samo dokončno odločilo o zadevi. Zato je treba zadevo vrniti v razsojanje Splošnemu sodišču.

Stroški

- 113 Ker se zadeva vrne Splošnemu sodišču, se odločitev o stroških tega pritožbenega postopka pridrži.

Iz teh razlogov je Sodišče (deseti senat) razsodilo:

- 1. Sodba Splošnega sodišča Evropske unije z dne 8. oktobra 2014, Alouminion/Komisija (T-542/11, EU:T:2014:859), se razveljavi.**
- 2. Zadeva T-542/11 se vrne v razsojanje Splošnemu sodišču Evropske unije.**
- 3. Odločitev o stroških se pridrži.**

Podpisi

